

EU's gode nabo – eller delstat i EU?

13 påstande og 13 svar om det at stå uden for EU.

Folkebevægelsen mod EU's delegation i GUE/NGL
Opdateret udgave, november 2005

Forenede Europæiske Venstrefløj/Nordisk Grønne Venstre
Parlamentariske gruppe · EUROPA-PARLAMENTET

Udgivet af GUE/NGL-gruppen (Den Europæiske Venstrefløjs Fællesgruppe/
Nordisk Grønne Venstre), ASP 07H349, Rue Wiertz, B-1047 Bruxelles.
Tel: 0032 2 284 5152, Fax: 0032 2 284 9152
og Folkebevægelsen mod EU, Sigurdsgade 39 A, 2200 København N, tlf. 35 82 18 00,
e-post: fb@folkebevaegelsen.dk, fb-gue@folkebevaegelsen.dk

Lay-out: Karen Hedegaard. Tryk: Johnsen Offset A/S
Redaktion: Lave K. Broch, Jesper Morville og Ole Krarup
Fotos hvor ikke andet er nævnt: Claire Tsang

Forord

Føler du dig usikker på, hvad EU-medlemskabet betyder for Danmark?

● Det forstår vi godt. For hver gang EU diskuteres bliver vi mødt med en række påstande fra EU-tilhængerne om, hvad der vil ske hvis vi stemmer nej til mere EU. EU-tilhængerens bud minder ofte om dommedagsprofetier, der udpensler hvor galt det vil gå, hvis vi ikke var medlemmer af EU eller hvis vi ikke stemmer ja til mere union.

Fransk og hollandsk nej til EU-grundloven

Truslerne fra EU-tilhængerne blev også fremført i Frankrig og Nederlandene, da disse lande skulle stemme om EU-grundloven. Men i begge lande afviste befolkningerne med store nej-flertal EU-grundloven.

Efter de to nej'er har flere regeringer

i EU besluttet, at der skal være en tænkepause.

I denne tænkepause vil Folkebevægelsen mod EU arbejde for at vi får en reel debat om europæisk samarbejde. Vi er stærke tilhængere af internationalt samarbejde, men vi ser ingen grund til at opbygge en EU-stat og derfor er vi grundlæggende modstandere af EU-medlemskabet.

For at sikre saglighed i denne debat har Folkebevægelsen mod EU samlet 13 af de mest almindelige påstande fra EU-tilhængerne og sat dem over for vores svar med henvisninger til fakta.

Folkebevægelsen påviser:

- at mennesker i Europa på tværs af grænser og uafhængigt af EU kan handle med, bo, studere, arbejde hos og besøge hinanden, og
- at Danmark vil klare sig økonomisk, miljømæssigt og politisk godt uden for EU, og

- at Danmark udenfor EU vil have gode muligheder for at påvirke den globale udvikling.

EFTA eller EU?

Folkebevægelsens politik er, at "ved en dansk udtræden af EU bør Danmark have en frihandelsaftale med EU ligesom Schweiz, genindtræde i EFTA og tage initiativ til et udvidet nordisk samarbejde. Som en trædesten på vejen kan en EØS-aftale overvejes, såfremt dette samarbejde bliver mere demokratisk."

Folkebevægelsen anbefaler en schweizisk løsning

Schweiz har valgt at indgå to-sidede aftaler med EU fra sag til sag. Schweiz og EU mødes derved som ligeværdige forhandlingspartnere, og aftalerne bliver så omfattende, som det meget demokratiske politiske system i Schweiz (med hyppige folkeafstemninger) giver tilslutning til. Der er derfor en god demokra-

tisk kontrol med samarbejdet i Schweiz, og for Folkebevægelsen er en schweizisk ordning derfor at foretrække frem for EØS-aftalen.

Global indflydelse

For Folkebevægelsen er det dog ikke nok at vi sikrer vores økonomi og sikrer folks ret til fortsat at kunne handle, bo, arbejde og studere på tværs af landegrænser. Vi ønsker også et Danmark, som kan påvirke den globale udvikling.

Derfor ønsker Folkebevægelsen mod EU både at styrke det nordiske samar-

bejde og samarbejdet i bl.a. FN. Vi kan allerede nu se, at et land som Norge har stor indflydelse globalt – også større end EU-landet Danmark – indenfor områder som menneskerettigheder, miljø og fred. Norges tidligere udenrigsminister Knut Vollebæk har erkendt, at Norge ved flere lejligheder har talt de nordiske EU-landes sag i kampen for menneskerettigheder i FN (Bergens Tidende 20. november 1997). Indenfor miljøarbejdet har Norge, netop fordi de ikke er med i EU, gjort en forskel til gavn for miljøet. Derudover er der talrige eksempler på, at Norge har været fremtrædende i det globale fredsarbejde.

Nordmanden Terje Rød-Larsen, FNs fredsforhandler i Mellemøstenkonflikten, har fortalt at *“Det jeg har været med til i Mellemøsten, som del af et team, er at føre Norge ind i en nøglerolle i en af verdens vigtigste regioner og vanskeligste konflikter. Dette ville*

have været vanskeligere, hvis Norge havde været medlem af EU.” (Tidens Tegn 6/97).

Hellere god nabo end delstat i EU

Hvis vi sammenligner de gode muligheder udenfor EU med EU's udvikling i retning af en egentlig statsdannelse, så er Folkebevægelsens holdning, at det er klart bedre at være EU's gode nabo end at være en delstat i en EU-stat. Som en god nabo vil vi kunne påvirke EU med eksemplets magt, samtidig med at vi kan vælge at stå sammen med EU, når EU træffer fornuftige beslutninger.

Men vigtigst af alt er, at vi vil sikre at folkestyret, velfærden, miljøet og det internationale samarbejde kan udvikles i en positiv retning, når EU vælger at gå den forkerte vej.

God læselyst!
Lave K. Broch, Jesper Morville
og Ole Krarup

Det siges at "Norge har olie og Schweiz har sine banker, men Danmark vil ikke kunne klare sig udenfor EU"

Først og fremmest er Danmark en stærk økonomi

● Vi er ledende indenfor områder som medicinal industrien, landbrug, design, transport, vindkraft og selv juletræseksport. Vi er selvforsynende med olie. Danmark kan desuden godt sammenligne sig med Norge og Schweiz, da vores bruttonationalprodukt (den samlede økonomiske aktivitet) pr. indbygger er nogenlunde lige så stort. Små lande kan godt have en stærk økonomi – og de har ofte lettere end store lande ved at tilpasse sig nye vilkår for produktion og handel.

Nogle af de rigeste europæiske lande er små lande, der står udenfor EU, bl.a. Norge, Schweiz og Island. Og Island har hverken olie som Norge eller banker af en størrelse som de schweiziske, og de har langt færre indbygger end Danmark. Alligevel har Island gennem EFTA en samhandelsaftale med EU. Over 60% af Islands eksport går til EU. Og

der er ingen grund til at tro, at EU skulle være mindre interesserede i at handle med Danmark og ikke vil give os samme slags aftaler som Island og Norge eller Schweiz har, hvis vi vælger at frigøre os fra EU. Vi bliver ikke isolerede, hvis vi vælger EFTA-medlemskab i stedet for EU. Samlet er EFTA-landene EU's næststørste samhandelspartner, så det er også i EU's interesse at have et godt forhold til EFTA.

● Island, der ikke er med i EU, har gennem EFTA opnået et forhold til EU, som sikrer landet gode handelsbetingelser. I Danmark er det økonomiske samarbejde med Island f.eks. synligt gennem islandske opkøb af Magasin du Nord, Sterling og Mærsk Air. Island er dermed et levende eksempel på at også et lille land kan handle med EU uden at være medlem af unionen.

Gode handelsmuligheder uden for EU

● At vælge EFTA betyder ikke at Danmark kun skal handle med Norge og nogle andre små lande.

EFTA (Den Europæiske Frihandels-sammenslutning) er en sammenslutning af fire stater: Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein. Tre af disse – Norge, Island og Liechtenstein – har sammen med alle EU-stater valgt at tilslutte sig EØS-aftalen.

EØS-aftalen skaber et stort fælles marked mellem de deltagende lande og sikrer fri bevægelighed for varer, tjenester, kapital og mennesker mellem de deltagende lande. Det fjerde land Schweiz har valgt at indgå et samarbejde med alle EU-lande gennem bilaterale aftaler – det sikrer, at Schweiz indgår i et fælles arbejdsmarked og et tæt samarbejde på mange felter bl.a. inden for landbrug og forskning. EFTA har desuden indgået en række handelsaftaler med lande udenfor EU. Aftalerne sikrer bl.a. toldfrihed for eksport af fisk. Det er bedre end EU's aftaler med de pågældende lande.

Bedre handel med resten af verden

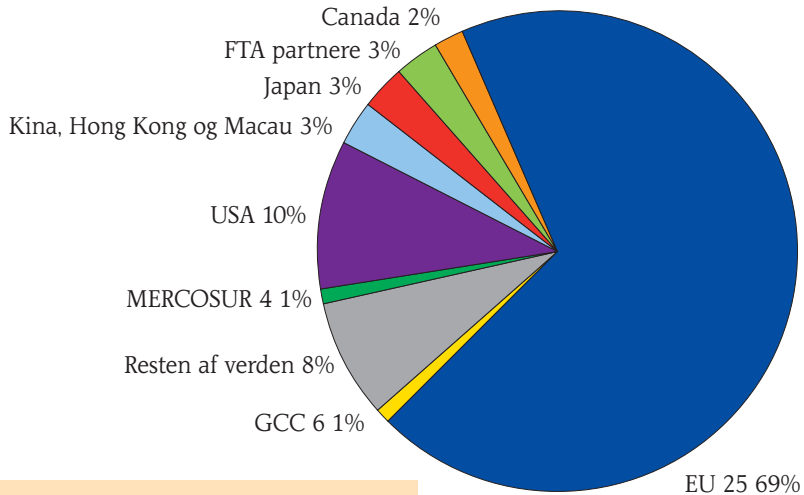
EFTA-landene er desuden uden for EU's toldunion. Det betyder, at landene selvstændigt kan forenkle handelsrestriktionerne over for andre lande, der ikke er med i EU.

Et tydeligt eksempel på forskellen mellem EFTA og EU kunne ses da EU lavede handelskvoter over for kinesiske tekstiler sommeren 2005. I Dagbladet Børsen kunne man i den forbindelse læse, at Hennes & Mauritz overvejede at sende deres strandede varer til markeder uden for EU: "Bliver der ved med at være problemer, og løser det her sig ikke, så har vi et par alternativer som Norge, Canada og Schweiz." (Hennes & Mauritz talsmand Pär Darj i Børsen 31/8-2005).

Som medlem af EFTA kan vi således undgå EU-skabte problemer og vi kan sætte tolden ned for de fattige lande.

Læs mere om EFTA på www.efta.int

EFTA's eksport til andre lande (2004)

● I 1990 gik 60,2% af Norges eksport til EU-lande udenfor Norden; i år 2000 var denne andel steget til over 62,4%. I 1990 gik 52,5% af Danmarks eksport til EU-lande udenfor Norden; i år 2000 var denne andel sunket til 49,6%. Gennem hele perioden er godt 62% af Islands eksport gået til EU-landene udenfor Norden. Kilde: Nordisk Statistisk Årbog

Her kan det ses, at EU-landene ikke holder sig tilbage fra at købe varer fra EFTA-landene. I 2004 gik således 69% af EFTA-landenes eksport til EU. Kilde: EFTA

Det siges at "Norge har et 'fax-demokrati'"

For det første er Norge ikke nødt til at godkende direktiver fra EU.

● Norge har en vetoret som betyder at hvis Norge eller et andet EFTA-land i EØS afviser et direktivforslag fra EU så bort-

● "80% af alle forslag bliver til i fasen, inden de kommer for i ministerrådet. Derfor skal vi tidligt ud af starthullerne og spille spillet over for Kommissionen. Det nytter ikke noget, at vi bare kommer med høringsvar til ministerierne",
Lykke Friis, Europapolitisk chef for Dansk Industri til Børsen og citeret i Berlingske Tidende 11. april 2004.

falder det for de tre EFTA-lande i EØS.

For det andet er Norge repræsenteret i komitéer og arbejdsgrupper under EU-kommissionen, der forbereder direktivforslagene. Her har Norge både taleret og forslagsret.

For det tredje omhandler EØS-aftalen ikke alle de områder som EU har fået kompetence over. Det betyder f.eks. at Norge stadigvæk har selvstændig rets-, valuta-, penge-, finans-, sikkerheds- og udenrigspolitik. Samt at landet betaler mindre end Danmark for at få adgang til EU-markedet. Norge betaler netto ca. 2-3 mia. kr./år mod Danmarks ca. 5,5 mia. kr./år.

Norge er heller ikke med i Euratom, der støtter a-kraft.

Norge og de øvrige EFTA-lande står desuden uden for EU's toldunion og kan derfor selv vælge om de vil have lavere told overfor ulandene til gavn for de fattige lande.

“Island har kun vedtaget 6,5% af EU’s love”

I løbet af Islands ti år, som EØS-land (fra 1994-2004), har landet kun vedtaget 6,5% af alle EU-regler, direktiver og lignende. Dette svarede Davíð Oddsson, Islands udenrigsminister til et altingsmedlem den 9. maj 2005. EFTA's sekretariat i Bruxelles havde samlet baggrundsoplysningerne.

Se mere om EU og Island på:
<http://eunews.blogspot.com>

Norge overtager mindre end hver femte EU-lov

EØS-aftalen omhandler ikke alle sider af EU. Et klart eksempel på dette er, at Norge i perioden 1997 til 2003 kun har indført 18,5% af de nye retsakter fra EU. EU havde i perioden vedtaget 11.511 forskellige retsakter, og Norge valgte at vedtage 2.129 af disse på baggrund af EØS-aftalen.

Kilde: Nationen 2. april 2004 på baggrund af stortingspolitiker Bjørn Jacobsens (SV) spørgsmål til Norges daværende udenrigsminister Jan Petersen.

Det siges at “Vi har ikke råd til at stå uden for EU”

Spørgsmålet er snarere, om Danmark fortsat vil have råd til at være med i EU.

● I dag koster det Danmark netto 5,5 milliarder kroner – altså efter at vi har modtaget støtte fra EU. Danmarks afgift til EU er stigende. Det kan også diskuteres om støtten der kommer tilbage til Danmark via EU har den reelle nytte-værdi som den koster for skatteyderne, da det ikke er sikkert at man fra dansk side ville have prioriteret som EU. Desuden er der flere andre udgifter forbundet med EU's toldunion, der gør mange importerede varer dyrere end nødvendigt. Hvis Danmark valgte at være med i EØS ville vi formentlig være nødt til at betale 2–3 mia. kr. som Norge og valgte vi den schweiziske ordning ville vi slet ikke være nødt til at betale til EU. Vi kunne således selv bestemme hvordan vi ville støtte svage nabolande eller ulande.

● “Når man ser bort fra landbrugsområdet er det rigtigt, at der umiddelbart ikke er store økonomiske omkostninger ved at melde sig ud. Det skyldes, at de økonomiske fordele ved det indre marked ikke kræver medlemskab af EU. EF-TA-landene opnår jo fuldstændig lige så meget som Danmark. Og det er klart, at jo mere vi kommer til at yde til fællesskabet i fremtiden i kraft af udvidelsen, jo dyrere bliver EU-medlemskabet.”

Jens Blom-Hansen og Jørgen Grønnegaard Christensen, medforfattere af Magtudredningen, i Politiken 19. februar 2004

Det siges at "Arbejdsløsheden vil stige, hvis vi melder os ud af EU"

Arbejdsløsheden er generelt lavere i de vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU eller ikke har indført Euroen.

● De spilleregler, der er fastsat for Eurolandene ("stabilitetspagten"), betyder at kampen mod prisstigninger er vigtigere end kampen imod arbejdsløsheden. Derfor har Frankrig og Tyskland, der begge har høj arbejdsløshed, flere gange brudt stabilitetspagtens krav. Så EU er bestemt ikke nogen garant imod arbejdsløshed.

Da Poul Nyrup Rasmussen i 1993 dannede sin S-R regering, vedtog man en plan for at sætte gang i de økonomiske hjul, og arbejdsløsheden faldt fra 323.400 i 1994 til 223.200 i 1996. Hvis Danmark havde været med i europrojektet, ville en sådan politik have været

i modstrid med EU's krav, og regeringen var, efter beregninger fra LO's rapport "Beskæftigelse og fælles mønt", blevet nødt til i værste fald at deponere et beløb på ca. 4.382 milliarder kroner hos EU som straf. Uden for EU kan vi selv bevare magten over vigtige økonomiske styringsredskaber, så enhver regering vil kunne stimulere eller bremse op for den økonomiske vækst alt efter hvad situationen kræver.

● EU-lande har højere arbejdsløshed end EFTA-lande

I Danmark var arbejdsløsheden i 2004 på 6,2%. I de to nordiske lande uden for EU, Norge og Island, arbejdsløsheden på henholdsvis 4,3% og 3,1%. Euroens kerne lande, Frankrig og Tyskland, havde samtidigt en arbejdsløshed på henholdsvis 10,1% og 10,6%. (Kilde: *World Factbook: 2005*).

Det siges at "De udenlandske investeringer vil falde, hvis vi ikke er i EU"

Det må forventes at en frigørelse fra EU ikke vil begrænse udenlandske investeringer i Danmark.

● Investeringer afhænger ikke af om man er med i EU. Det bygger på helt andre faktorer som samfundsstabilitet, sikkerhed for at investeringen kan hentes ud af landet, kvalitet og muligheder for økonomisk gevinst.

I 1994 stemte Sverige ja til EU og Norge stemte nej. Nogle forudså en virksomhedsflugt fra Norge til Sverige. Et år senere var kun to norske virksomheder med 10 ansatte flyttet til Sverige.

Da Danmark i år 2000 skulle stemme om euroen truede ja-siden også med, at udenlandske investeringer ville gå uden om Danmark, hvis vi stemte nej. Umiddelbart efter nej'et investerede det store USA-baserede medicinalfirma Biogen 3 milliarder kr. i en ny fabrik i Hillerød.

Færre investeringer til Vesteuropa – Danmark er et af verdens mest konkurrencedygtige lande

De fleste vesteuropæiske lande oplever fald i de udenlandske direkte investeringer. Det fremgår af FN-organisationen UNCTAD's World Investment Report 2005 (Børsen 30/9-05). Danmark oplevede efter vores euronej dog flere år med større investeringer i Danmark end de investeringsmidler, der blev flyttet ud af landet. Vi havde således et plus på investeringsposterne i 2000, 2001, 2002 og 2003. Men i 2004 fik Danmark minus (bl.a. fordi de amerikanske ejere af TDC solgte deres aktier i selskabet). FN's investeringsrapport viser dog samtidigt, at Danmark er den sjette mest innovationskraftige økonomi i verden og Danmark ligger på en global fjerde plads i World Economic Forums indeks over de mest konkurrencedygtige lande. Kilde bl.a. www.unctad.org og www.weforum.org

Det siges at "Danske studerende ikke kan studere i EU-landene hvis vi ikke er med i EU"

Udenfor EU vil danske studerende fortsat kunne studere i EU-landene og mange andre lande.

● De nordiske lande indgik allerede i 1962 Helsingforsaftalen, der gør hele Norden til ét samlet område, hvad uddannelse og forskning angår.

Fra 1950-erne har Europarådet lavet konventioner om gensidig anerkendelse af eksaminer for at lette adgangen til at studere i andre europæiske lande. 46 europæiske lande er medlemmer af Europarådet.

I 1997 vedtog Europarådet i samarbejde med UNESCO (FNs organisation for kulturelt og uddannelsesmæssigt samarbejde) en konvention, der yderligere letter mulighederne, også på globalt plan, for at studere i udlandet. Konventionen trådte i kraft den 1. februar 1999.

EU har også flere fælles uddannelsesprogrammer. Dem deltager Norge og øvrige EFTA-lande også fuldt ud i – selvom de ikke er medlemmer af EU.

Aarhus Universitet (AU) sender fortsat flest studerende til europæiske universiteter, men i forhold til sidste år har 35% flere søgt de oversøiske universiteter. AU har derfor planer om 15 nye aftaler med universiteter uden for Europa. Tendensen er den samme på Københavns Universitet, hvor der har været en stigning på 27%. (*Kilde: Urban 2. november 2005*)

● "Europarådet og UNESCO har altid tilskyndet til bevægelighed blandt studerende, da dette kan medvirke til bedre forståelse af forskelligartede kulturer og sprog uden nogen form for racemæssig, religiøs, politisk eller seksuel diskrimination." *Europarådets og UNESCOs Lissabon-konvention, 1997*

Det siges at "Det bliver svært for danskere at få arbejde i andre EU-lande, hvis vi ikke er medlemmer af EU"

Danskere vil fortsat kunne arbejde i andre EU-lande hvis vi vælger at gøre som Schweiz eller EFTA-landene i EØS f.eks. Island og Norge.

● Alle EFTA-lande indgår i et fælles arbejdsmarked med EU-landene. Det har altid været muligt at lave aftaler mellem to eller flere lande om at give hinandens borgere adgang til studier og arbejde. Det er ikke nødvendigt med en supermagt og en overnational union for at indgå den slags praktiske aftaler.

● De nordiske lande indgik allerede i 1954 aftale om oprettelse af et fælles nordisk arbejdsmarked. Læs mere om Norden på www.norden.org

● 1. juni 2002 trådte en aftale mellem Schweiz og alle EØS-lande incl. EU i kraft, der sikrer schweizere mulighed for at få deres uddannelse godkendt i EØS-landene, så de kan arbejde der, og omvendt.

Den 25. september 2005 sagde desuden et flertal af schweizerne, gennem en folkeafstemning, ja til at åbne deres arbejdsmarked for arbejdere fra EU's 10 nye medlemslande. Dermed har Schweiz fundet en samarbejdsmodel, som sikrer at mennesker kan rejse, studere, bo og arbejde på tværs af grænserne – og uden at landet deltager i EU's opbygning af en statsdannelse. Schweizisk folkestyre er sikret og Schweizerne kan få indflydelse globalt gennem andre organisationer end EU. For schweizerne har klart afvist enhver tale om EU-medlemskab. Senest i 1999, hvor 77 procent af befolkningen ved en folkeafstemning afviste at landet skulle indsende en ansøgning om EU-medlemskab.

Det siges at “vi ikke kan løse grænseoverskridende problemer uden EU”

Grænseoverskridende problemer kan løses i mange internationale fora.

● Udgangspunktet må være at de løses i fora hvor alle berørte parter har lige indflydelse. F.eks. miljøproblemer standser ikke ved Danmarks grænser. Men miljøproblemerne stopper heller ikke ved EU's grænser! En stor del af miljøproblemerne er globale, og kan derfor bedst løses af FN. På den anden side stammer meget forurening fra lokale kilder: husholdninger, fabrikker eller landbrug. Derfor kan nationale love hjælpe miljøet – men det besværliggør EU.

Norge er et levende bevis på, at små lande også internationalt har større muligheder for at påvirke indenfor områder som miljø, fred og menneskerettigheder end EU-landet Danmark.

● Baselkonventionen (en aftale under FN, der regulerer eksport af farligt affald til tredje verdens-lande) blev væsentligt forbedret i 1995 efter et norsk forslag. De nordiske lande stillede først forslaget i fællesskab, men EU tvang sine nordiske medlemslande til at støtte et meget ringere EU-forslag. Norge opretholdt det nordiske forslag alene – og fik flertal for det.

Ved FN-mødet om miljø og udvikling i Johannesburg i 2002 var det Norge og Schweiz, der forhindrede, at Verdenshandelsorganisationen WTO's regler skulle gå forud for internationale miljøregler. “Jeg er vældigt glad for, at vi ikke er med i EU nu. Da havde dette ikke været muligt”, konstaterede Norges daværende udviklingsminister Hilde Frafjord Johnson i Verdens Gang 3. sept. 2002.

EU spiller hasard med miljøet

Alle EU-lande har underskrevet FN's Cartagena-protokol om biosikkerhed. Cartagena anerkender et lands ret til at afvise levende eller spiredygtige GMO'er (genetisk modificerede organismer). Trods Cartagena og trods modstand blandt flere EU-lande har EU-kommissionen gennemtvunget genmodificerede (GM) afgrøder i EU, bl.a. GM-raps, som et flertal af miljøministrene var imod eller undlod at stemme for. Hvem sagde, det er vigtigt at sidde med ved bordet i EU?

Det siges at "EU er det eneste effektive og forpligtende samarbejde, fordi kun overstatslige aftaler er bindende"

Så skulle NATO, WTO, Den europæiske Menneskerettighedsdomstol eller FN's internationale Domstol i Haag ikke være forpligtende samarbejde?

● De bygger nemlig alle på mellemstatslige aftaler! Mellemstatslige aftaler er både juridisk og politisk forpligtende. Mange praktiske problemer er løst med mellemstatslige aftaler. Hvis det ikke var forpligtende samarbejde kunne man jo ikke rejse sikkert med fly fra land til land.

Forskellen er, at i et overstatsligt samarbejde kan medlemmerne få trukket love ned over hovedet, som de er dybt uenige i og som der ikke er tilslutning til i deres befolkninger. Mellemstatslige aftaler giver mulighed for at sige fra. Og på sigt er et samarbejde kun

effektivt, når der er fuld tilslutning til det hos alle deltagende parter. Også i et overnationalt samarbejde er der risiko for, at (store) lande kan bryde reglerne: se blot på Tysklands og Frankrigs brud på stabilitetspagten.

Det siges at "EU er et fredsprojekt og den eneste modvægt til USA"

● Der er mange eksempler på, at EU har været et lige så stort eller større problem på områder som menneskerettigheder, miljø og handel med de fattige lande.

Den bedste modvægt til store staters arbejde for egne egoistiske interesser – på bekostning af verdens fælles interesser – er ikke at skabe endnu en supermagt. Den bedste modvægt er at styrke folkeretten og FN. Små lande kan spille en stor rolle i dette arbejde.

Foto: UN-UNDP

● EU er verdens næststørste våbeneksportør – kun overgået af USA. Og nu har EU oprettet et våbenagentur, så man kan eksportere endnu flere våben. Samtidigt er EU ved flere lejligheder gået imod FN-beslutninger. En svensk undersøgelse af, hvordan Sveriges politik i FN er blevet ændret efter landets indtræden i EU påviser, at hvor Sverige i 1980'erne ofte stemte sammen med tredje verdens lande imod de rige lande, stemmer landet nu stort set udelukkende sammen med de rige lande (Undersøgelsen blev foretaget af professor Ulf Bjereld og Stud. Scient. Pol. Martin Sjöstedt ved Göteborgs Universitet).

Norge har derimod en selvstændig og central rolle som fredsmægler bl.a. i Mellemøsten og på Sri Lanka. Nordmanden Terje Rød Larsen er FN-mægler i Mellemøsten og han har som nævnt i forordet slået fast at et EU-medlemskab ville vanskeliggøre Norges muligheder for at være fredsmægler.

Se hjemmesiden: www.peacein-srilanka.org for at følge med i Norges arbejde for fred i Sri Lanka.

Det siges at "Det er usolidarisk ikke at være med i EU"

Spørgsmålet er om solidaritet kun er et spørgsmål om at være solidarisk i Europa.

● Udenfor EU vil Danmark fortsat kunne støtte både fattige lande i Europa og resten af verden. Men vi vil også kunne gennemføre en langt mere retfærdig handelspolitik overfor de fattige lande bl.a. ved at fjerne handelsrestriktioner som EU's toldunion har indført overfor fattige lande i verden.

EU's ulandsbistand er desuden ikke kendetegnet af effektivitet. Det kan derfor være en fordel at give denne støtte enten via Danida eller FN. De skandinaviske lande har længe været blandt de lande, der gav den største del af deres samlede bruttonationalindkomst, BNI, til u-landene.

FN har opstillet som mål, at alle industrialiserede lande bør give 0,7% af deres BNI i u-landsbistand. De skandinaviske lande, Holland og Luxembourg er alene om at opfylde disse mål.

● EU er usolidarisk med de fattige lande

Danmark gav i 2004 0,84 % af BNI i udviklingsbistand. EU's mål er, at EU-landene inden år 2010 skal give mindst 0,56 % af BNI i ulandsbistand – altså langt under den hjælp, de skandinaviske lande allerede yder. Men ifølge FN's udviklingsprogram UNDP viser en analyse i *Human Development Report 2005*, at trods løfterne fra EU vil blandt andet Italien og Tyskland stadig halte langt bagefter EU's målsætning. UNDP har dog også slået fast at EU's

(og USA's) toldmure og landbrugsordninger i sig selv udgør større forhindringer for at bekæmpe fattigdom i verden end den manglende bistand. Se mere om EU og de fattige lande på www.ansvarsflugt.dk

Kilder: Danidas årsberetning 2004, www.undp.dk og Kristeligt Dagblad 16/9-2005

EU's handelspolitik er heller ikke solidarisk; EU beskytter fortsat egne produkter, bl.a. ved at begrænse adgangen til EU's markeder for fattige landes produkter.

Samtidig sælger EU egne landbrugsvarer med stor EU-støtte til dumpingpriser på mange fattige landes markeder – og forhindrer derved disse lande i at kunne udvikle et konkurrencedygtigt landbrug selv. EU's fiskeflåde truer desuden fiskebestandene ved Afrikas og Latinamerikas kyster.

Foto: EU-kommissionen

- “Man kan en smule forsimplet konkludere, at for hver krone EU giver i udviklingsbistand, tager EU mangedobbelt igen i kraft af EU's urimelige handelsregler.”

Morten Emil Hansen, informationsmedarbejder i u-landsorganisationen Ibis.

inuíáussuserput
inûtigssarsiornerputdlo
nunavtíne sordlakarput

inuíáussutsivta inûtigssarsionivtalo
inerriartortínigssât nunavtíne písaok

uvanga ivdlitdlo
akissugssauvfigísavarput
âma februarip 23-ata kingorna

EF nâgga!

Det siges at “Det kan ikke nytte at være imod EU”

● Hvis et flertal af de danske vælgere ved en folkeafstemning vælger en anden form for samarbejde med EU end medlemskab, f.eks. en samarbejdsaftale som den schweiziske eller den norske, er det utænkeligt, at nogle politikere kan sidde et sådant krav overhørigt. Norge og Schweiz er forblevet udenfor EU; og Grønland trak sig ud af EF efter en folkeafstemning i 1984 – og fik oven i købet en bedre fiskeriaftale med EF end den, man havde da Grønland var medlem.

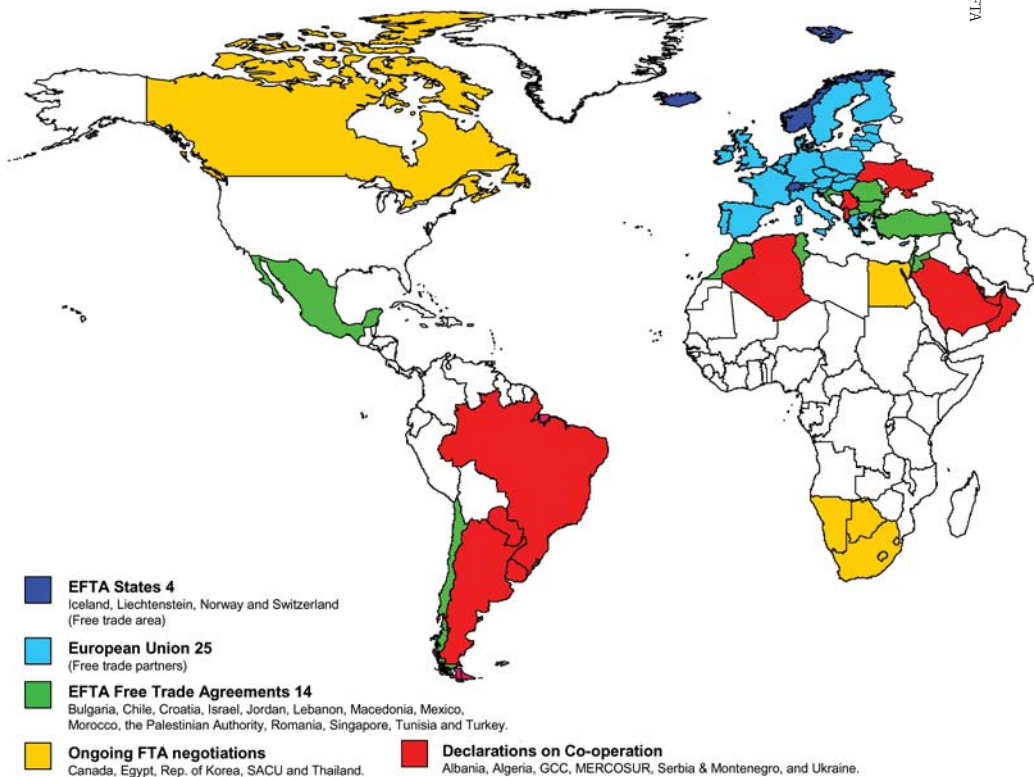
Danmark har været medlem af EF/EU i mange år. Men det er ikke en begrundelse for at vi ikke kan frigøre os. EU bestemmer mere og mere. Selv efter nej'erne til EU's grundlov i Fran-

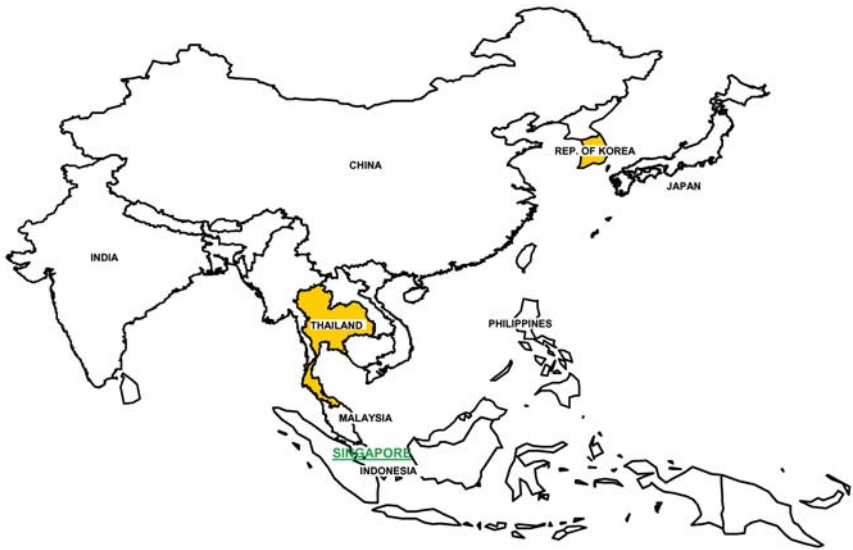
krig og Nederlandene fortsætter EU i retning af mere union. EU's negative politik fortsætter desuden på flere områder. Folkebevægelsen deltager dog konstruktivt i debatterne om europæisk samarbejde og EU's udvikling – fordi vores nej til EU er et ja til et bedre internationalt samarbejde. Vi vil derfor til stadighed synliggøre og arbejde for realistiske alternativer. Alternativer, der sikrer både dansk økonomi og et forpligtende internationalt samarbejde. Og vi ved at det nytter. Folkeafstemninger i Norge og Schweiz om EU har vist at det nytter. Og i Danmark og Sverige har folkeafstemninger om euroen vist at det nytter. Forhåbentlig vil også Frankrigs og Nederlandenes nej'er være med til at vise vejen for et alternativt europæisk samarbejde. Det arbejder vi i hvert fald for i samarbejde med demokratiske organisationer i hele Europa.

◀ *Grønlandsk valgplakat fra folkeafstemningen om fortsat EF-medlemskab.*

EFTA's aftaler med andre lande

Illustration: EFTA

EFTA Free Trade Agreement in Asia
Singapore

Ongoing FTA negotiations
Rep. of Korea and Thailand

Det siges at "Der er ikke noget alternativ til EU"

● Der er altid politiske alternativer. Også selv om EU og EU-tilhængere forsøger at modarbejde alternativerne. I løbet af den seneste tid er dette blevet alt mere tydeligt.

Danmarks Europabevægelse har f.eks. foreslået, at Nordisk Råd nedlægges (Berlingske Tidende 29/10-04). Samtidigt er EU med til at underminere Europarådet, OSCE og FN. Europarådets generalsekretær Terry Davis har f.eks. advaret mod EU's planer om at

oprette et EU kontor for menneskeret-tigheder, idet generalsekretæren vurderede at det vil blive en konkurrent til Europarådet og OSCE, der i forvejen arbejder med demokrati og menneskeret-tigheder (Berlingske Tidende 8/2-05).

Ekspertter vurderer desuden at både EU og USA i stigende grad går uden om FN når verdens fattigdomsproblemer skal løses (Kristeligt Dagblad den 16/9-05). På det sikkerhedspolitiske område er det også tydeligt, at EU arbejder for at synliggøre sig selv i stedet for at opbygge styrkerne i FN-regi. Dette er dog ikke en udvikling, som er nødvendig. Det er et politisk valg.

Folkebevægelsen vender sig mod EU's forsøg på at underminere andre organisationer og ønsker at Danmark skal spille en aktiv rolle internationalt. Her er eksempler på organisationer, hvor Danmark kan og bør spille en aktiv rolle.

Storbritanniens premierminister ser alternativer til EU

"Of course, Britain could survive outside the EU... We could probably get access to the single market as Norway and Switzerland do...", Tony Blair, i Ghent den 23. februar 2000

Flertal for Norden frem for EU

● Opinionsundersøgelser i Danmark, Norge og Sverige i april og maj 2004 viste flertal i alle tre lande for et tættere nordisk samarbejde i stedet for EU-medlemskab. I Danmark blev undersøgelsen foretaget af Gallup for Folkebevægelsen mod EU. Den viste, at 51% støttede et tættere nordisk samarbejde under forudsætning af, at det nordiske samarbejde støttes af svenskere og nordmænd, og at Norden indgår handels- og samarbejdsaftaler med EU. Kun 36% af danskerne ville i den situation hellere vælge EU-medlemskabet.

FN: har 191 medlemslande. FN's hovedopgave er sikring af verdensfreden og styrkelse af det internationale samarbejde og international ret. FN har ledt til store landvindinger indenfor menneskerettigheder, sundhed, miljø og for løsningen af praktiske problemer som flysikkerhed, postsamarbejde og dialog mellem folk. FN's styrke er, at det er en global organisation, og at den ikke har egne politiske eller økonomiske interesser at pleje og derfor er meget bedre egnet som mægler end en stormagt, der er "part i sagen". FN's hjemmeside: www.un.org

Europarådet: har 46 medlemsstater indenfor det geografiske Europa. Europarådets formål er at forsvare demokrati og menneskerettigheder samt fremme medlemslandenes økonomiske og sociale udvikling. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er Europarådets juridiske organ der følger op på sager hvor borgerne i medlemsstaterne

mener at deres ret er krænket nationalt. Europarådets hjemmeside: www.coe.int

OSCE: Organisationen for sikkerhed og samarbejde i Europa, har 55 medlemslande: alle europæiske lande, USA, Canada samt de nye stater i Centralasien. OSCE tager sig af konfliktforebyggelse. OSCE's hjemmeside: www.osce.org

EFTA: Den Europæiske Frihandels-sammenslutning har 4 medlemslande, Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein. Organisationen sikrer frihandel mellem medlemslandene og har forskellige samarbejdsaftaler med EU, der i høj grad gør EU og EFTA-landene til ét fælles marked, enten gennem det Europæiske Økonomiske Samarbejde (EØS) eller gennem tosidede aftaler som Schweiz har. EFTA's hjemmeside: www.efta.int

WTO: Verdenshandelsorganisationen, har 148 af verdens lande som

medlemmer. Den virker for liberalisering af og skabelse af fælles spilleregler for verdenshandelen. WTO's hjemmeside: www.wto.org

Nordisk Råd: oprettedes i 1952 og har de 5 nordiske lande og 3 selvstyrende områder som medlemmer. Rådet er rådgivende, hvad det betyder, at det (i modsætning til EU) ikke kan træffe bindende beslutninger imod medlemslandenes vilje.

Til gengæld afspejler Nordisk Råd den politiske sammensætning i medlemslandenes parlamenter. Det har derfor stor legitimitet og dets forslag har som regel stor opbakning. Ad frivillig vej har Nordisk Råd fået gennemført et vidtgående samarbejde, omfattende bl.a. fælles arbejdsmarked, pasfrihed og fælles studiemarked. De nordiske lande har også haft tradition for at samordne deres politik i FN, til gavn for freden og en globalt solidarisk udvikling. Et fornyet nært nordisk samarbejde kan igen gi-

ve de nordiske lande stor vægt på den internationale scene og stille dem bedre, når der skal forhandles samarbejds- og samhandelsaftaler med vores naboer i EU.

Nordisk Ministerråd: oprettedes i 1971 og er de nordiske regeringers samarbejdsorgan. Ministerrådet udfører de af Nordisk Råds anbefalinger, der er enighed om. Nordisk Ministerråd er aktivt med at fjerne tilbageværende grænsehindringer i Norden. Nordisk Råds og Nordisk Ministerråds hjemmeside: www.norden.org

EU-tilhængerne påstår, at EU-modstanderne ikke har alternativer til EU. Når de derefter hører alternativerne, prøver de at skyde dem ned med påstande om, hvor dårligt alt vil gå, hvis vi ikke er med i EU, eller hvor usolidarisk det er at sige nej til EU.

Dette hæfte sætter fokus på 13 af EU-tilhængerens påstande og giver svar, der bygger på fakta. Oplysningerne her påviser, at alternativerne til EU har mange fordele – også i mulighederne for at samarbejde med EU-landene og for at vise solidaritet med verdens fattige lande.

Vi håber, at dette hæfte giver inspiration til en fornyet debat og dialog om EU-spørgsmålet.

God læselyst.

